

ALGEMEEN HANDELSBLAD (1828) EN
NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT (1844)

WOENSDAG 1 JUNI 2005

Vader en zoon.
poppenspeler treden
liever niet samen op

• Loopbaan: pagina 18

Zo min mogelijk samen op toneel

Je ziet het steeds minder: kinderen die hetzelfde beroep kiezen als hun vader of moeder. Deel 9 van een serie dubbelgesprekken. „Ik wilde jouw stukken niet spelen.”

Door **ELSKE SCHOUTEN**

Poppenspeler Frank Kooman (75) assisteerde afgelopen zaterdag bij de kindervoorstelling van zijn zoon Arjan (38). Diens assistent stond vast in de file en Frank woont boven het theater, dus kon hij op het laatste moment inspringen. Maar het verhaal had hij nog nooit gespeeld, dus hij moest goed op de aanwijzingen van zijn zoon letten. „Gek is dat”, zegt hij. „Dan ben ik dus echt zenuwachtig.”

Twee keer per week geeft vader of zoon een voorstelling in het eigen poppentheater, in het Haagse Statenkwartier. Maar denk niet dat ze dan Jan Klaassen en Katrijn uit de kast trekken. Dat is vaak poppenkast voor minder goede spelers die gemakkelijk willen scoren, vinden vader en zoon. Arjan: „Dan doen ze er ook nog goochelen en schminken bij.” Frank: „Vreselijk.” Arjan: „Wij proberen buiten dat circuit te blijven.”

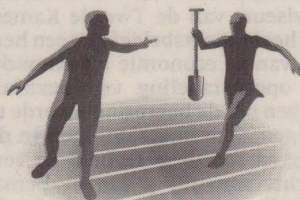
Wat hij en zijn zoon doen, is meer toneel, legt Frank uit. De verhalen – moderne sprookjes – bedenken ze zelf. Ook de poppen, de decors en de muziek zijn zelfgemaakt. Behalve in hun eigen theater treden ze op in andere kleine theaters en op scholen. Maar ook voor volwassenen, bijvoorbeeld bij een congres of een feestje.

Vader en zoon staan zelden samen achter het toneel. Tijdens een voorstelling is een van de twee de speler, die regisseert het spel en doet alle stemmetjes. Een assistent bespeelt sommige poppen en helpt met het licht en geluid. Vader en zoon spelen ieder hun eigen verhalen en gebruiken nooit elkaars poppen of decors. Volgens hen was het vanzelfsprekend dat ze het gescheiden hielden. Arjan: „Ik wilde jouw stukken niet spelen. Die had

Frank en Arjan Kooman: ieder zijn eigen poppen. (Foto NRC Handelsblad, Leo van Velzen)

Naam: Frank (75)
en Arjan Kooman (38)
Beroep: Poppenspeler
Woonplaats: Den Haag

VAN VADER OP ZON

ik als kind al vol bewondering gezien en daar moet je vanaf blijven.”

Maar hoewel ze het belangrijk vinden hun eigen stijl te hebben, betwijfelen ze of een buitenstaander het verschil ziet. Arjan maakt

misschien grotere poppen, zegt Frank. Maar toen Arjan laatst voor één keer toch een voorstelling van zijn vader deed, was het publiek ervan overtuigd dat hij Frank was.

Arjan ziet wel een verschil in het bedenken van nieuwe stukken. „Ik heb wel eens het idee dat jij dat veel sneller deed”, zegt hij. „Vroeger deed ik het inderdaad heel snel”, zegt zijn vader. „Dan gaf ik een maand van tevoren de naam van het stuk door aan de pers, terwijl ik nog niet wist waar het over ging.” Arjan: „Dat zou ik dus niet durven.”

Zijn vader heeft hem nooit echt aangemoedigd om ook poppenspeler te worden, vertelt Arjan. „Alleen toen je als student zo krap in het geld zat”, zegt Frank. „Toen zei ik: ga jij eens een voorstelling geven, daar kun je goed mee verdienen.” Op zijn 27ste besloot Arjan er zijn beroep van te maken.

„Als Arjan voor volwassenen speelt, mag ik er niet bij zijn”, vertelt Frank. Arjan: „Nee, dan word ik zenuwachtig.” Bij de voorstel-

lingen voor kinderen zit Frank soms wel in de zaal. Dan maakt hij notities, over wat wel en niet goed overkomt aan de andere kant van het toneel. Andersom doen ze het ook. Want als poppenspeler weet je wat de knelpunten zijn, zegt Arjan. En dan kom je ook niet met onmogelijke adviezen. Zoals die van een regisseur die vond dat aan het eind van het stuk alle poppen tegelijk op moesten komen, vergetend dat ook poppenspelers maar twee handen hebben.

Dit jaar bestaat Koomans poppentheater 45 jaar. Veel bezoekers komen ook al jaren. Die vinden het geweldig dat Arjan het werk voortzet, vertelt Frank. Zelf heeft hij het al over de volgende stap. „Jouw zontje, die is ook wel heel geïnteresseerd in al die poppen”, zegt hij. Arjan: „Dat zijn alle kinderen van drie.” „O ja. Nee, dan kun je nog niet zeggen dat hij aanleg heeft.”

Dit is een serie over ouders en kinderen met hetzelfde beroep. Volgende week: twee gymnastiekdocenten.